

Ovakva je čednost

Ovo su neke stavke za razmišljanje o čednosti koje se spominju u priči o dvije djevojke sa Musaom, alejhisselam, a koja je spomenuta u suri Kasas (Kazivanja):

1) Ove dvije djevojke su stajale daleko od muškaraca, jer je Uzvišeni Allah rekao: "a malo podalje od njih ugleda dvije žene". (Časni Kur'an, sura El - Kasas, ajet 23.)

2) Te žene su se trudile da izbjegnu svaki uzrok koji bi doveo do miješanja sa muškarcima, što se vidi iz riječi: "koje su od vode odbijale". To jest, odbijale su svoje ovce kako se ne bi miješale sa ovcama ovih ljudi.

3) Od prizora čednosti je i to što su govorile samo koliko je neophodno kada su pričale sa nepoznatim muškarcem Musaom, alejhisselam, nisu se upuštale u dugi razgovor, pa su rekle: "Mi ne napajamo dok čobani ne odu, a otac nam je veoma star". (Časni Kur'an, sura El -Kasas, ajet 23.)

4) Od njihove čednosti je i to što nisu započinjale razgovor sa Musaom, alejhisselam, jer je on nepoznat muškarac, nego su odgovarale kratkim govorom na više pitanja koja bi mogla biti postavljena, jer je osnova da bi Musa trebao pitati i ova pitanja: "Zašto odbijate ovce od vode? Zašto ih ne napojite? Kada ćete da ih napojite?" Zbog toga bi se i razgovor između ove dvije žene sa strancem produžio, pa su odgovorile jednom rečenicom na sva moguća pitanja.

5) Čednost Musaa alejhisselam je potpunija od čednosti ove dvije žene, jer je on pitao samo u dvije riječi: "Šta radite?". A nakon toga Allah ne spominje da je više išta progovorio sa njima dok nije stigao do njihovog oca.

6) Musaova čednost se ogleda i u tome da je napojio njihove ovce a da

ih nije pitao: "Da li želite da ih napojim?" Jer trenutno stanje nije zahtijevalo to pitanje, a na svako pitanje treba dati potreban odgovor što Musa alejhisselam, nije želio i samo je ustao i napojio im ovce.

7) Također, nakon što im je napojio ovce, odmah je otišao i sklonio se u hlad i nije čekao da čuje njihovu zahvalnost na tome. Ovo bi bila prilika za one čija su srca bolesna da im se poveća bolest, pa da razmijene koju riječ, da se srdačno zahvale i da priznaju njegovu požrtvovanost jer im je mnogo pomogao a da to od njega nisu tražile.

8) Zaista su se trudile da ne dođe do miješanja sa muškarcima, čak

iako je to možda bilo nužno u ovoj situaciji, a imale su i mnogo izgovora koje danas možemo da čujemo, kao što su: a) nužno je bilo da izađu; b) nemaju nekog od muškaraca koji je u mogućnosti da izađe sa njima; v) mnogo je muškaraca oko izvora pa se ne može dogoditi osamljivanje; g) vanredne životne prilike; d) ako budu čekale, to će ih puno zadržati. A čudno je to što se i pored ovih izgovora, one nisu miješale sa muškarcima. A šta reći za današnje vrijeme u kome se događa miješanje zbog mnogo manjih izgovora. Ali u pitanju je čednost.

9) Od čednosti ove dvije žene je i to što su započele razgovor negacijom, a to su riječi: "Ne napajamo dok čobani ne odu". Nisu počele razgovor potvrdom, nisu rekle: "Napojit ćemo kasnije", jer se negacijom šalje jača poruka i dokazuje da nema mjesta za raspravu.

10) Od čednosti ove dvije žene je i to što su se toliko klonile miješanja sa muškarcima da su čekale da čobani odu i nisu rekle: "Čekamo da se smanji gužva."

11) Od prizora čednosti u ovoj priči je hod jedne od ove dvije žene, koji je u potpunosti bio čist od:

a) uvijanja; b) otkrivanja; v) nadmenosti;
g) laskanja; d) okretanja; đ) zavodjenja.

Sve je ovo Uzvišeni Allah opisao kao "stidljiv" hod.

12) A kada je njihov otac tražio da mu dođe Musa alejhisselam, nisu izašle obje, kao što su izašle kada su napajale ovce, jer to nije bilo nužno. Iz ovoga se može uzeti mjera za potrebu i odrediti onoliko koliko je potrebno.

13) Ona koja je došla Musau alejhisselam nije pripisala govor sebi, nego je rekla: "Moj otac te zove". Nije koristila govor koji može da sadrži razna značenja, niti je koristila riječi kojima bi sebe istakla u prvi plan.

14) Kada su htjele da ukažu svom ocu na Musaa alejhisselam, nisu ga spomenule imenom, nego su samo ukazale na njega riječima: "Najbolje je da unajmiš snažnog i pouzdanog". (Časni Kur'an, sura El- Kasas, ajet 2.)

Nije rekla: "On je snažan i pouzdan jer je uradio to i to", nego su spomenule osobine dobrog sluga. To nije ništa čudno jer čednost, kako upućuje da se žena ne miješa sa muškarcima, isto tako upućuje na sažet govor i na stid u riječima.

15) Spominje se još nešto zbog čega su ove žene rekle za Musaa da je pouzdan: kada su krenuli njihovom ocu, Musa im je rekao: "Budite iza mene, pa ako se put razdvoji vi bacite kamen na put kojim trebam ići". Pa koja je to čednost veća od ove, koja ukazuje da nema potrebe da mu pokažu put govorom ako bude zalutao? Neka je Allahov blagoslov i mir na njega i na našeg plemenitog Poslanika.

16) Kada je Musa prvi put pričao sa ove dvije žene, a onda samo sa jednom od njih, njegov govor je u oba slučaja bio veoma kratak. A kada se sreo sa njihovim ocem, tada nije bila ni jedna riječ ni jedna rečenica niti jedna priča, već je bilo kao što Uzvišeni Allah kaže: "Pa mu je ispričao šta je sve proživio". (Časni Kur'an, sura El- Kasas, ajet 25.)

Prijevod:
Prof. Ferid Aljović